

klar for Alle, har jeg ikke troet, at man burde lade denne Misforstaaelse gaae ubemærket hen. Den ærede Rigsdagsmand gjorde nemlig en Sammenligning med den Lov, vi her have havt tidligere og som nu er under Behandling paa et andet Sted, nemlig: om Afhændelsen af det til Lehn, Stamhuse og Fideicommisser henhørende Bøndergods; „der“, sagde han, „er givet en Adkomst til at kunne være tilfreds med en Gjennemsnitspris af visse Aar“; ja, der er givet en Adkomst, en Tilladelse hertil, men der er ikke givet noget Paalæg. Deri ligger en væsentlig Forskjel. Vi sige her: „Det paalægges Eder at stille Eder af med Bøndergods til den i Loven fastsatte Pris, saafremt de nærværende Fæstere ville have det“; men det siger Loven om Lehnenes Afhændelse ikke. Den siger til Fordeel for Fideicommis-Capitalen, til Sikkerhed for den: „maae I ikke afhænde under fletteré Bilkaar; men hvilkeshelft andre Bilkaar, I kunne komme overeens om, det er Jeres Sag“. Denne sidste Lov giver altsaa ikke Fæsterner nogenshelst Berettigelse til at kunne sætte sig i Bestidelse af dette Gods til denne Gjennemsnitspris, men den giver den, som eier Fideicommis-Capitalen, Ret til, naar han bringer denne Capital ud, at omsætte sit Bøndergods, som han bedst kan. Deri ligger efter min Mening en saa væsentlig Forskjel, at slet ingen Sammenligning kan finde Sted. Naar jeg har ifunde, saavidt jeg formaaer, at støtte denne Sag af min yderste Formue, saa er det fordi jeg er overbevist om, at den ikke afforter Eieren, her Staten, een eneste Skilling, men at den giver et smukt Exempel paa en mulig Afhændelse af dette Gods til en saa god Pris, som jeg troer der noget Sted og nogensinde vil komme ud deraf; og medens det ærede Medlem fra Kjøbenhavn har reserveret sig for, at dette i mindste Maade skulde kunne blive et Exempel for Afhændelsen af andet Gods, som staaer i et lignende Forhold, saa er det tvertimod mig kjært at kunne sige, at jeg i dette seer et Exempel af en saadan Veskaffenhed, at enhver Mand, som er traadt frem og har sagt: „Jeg er en velvillig Sælger af Fæstegods“, han skal her have fundet en Methode, hvorved han, uden at tabe een Skilling, ja, med en reen Gevinst kan

vide, at hans Belvillie ikke var Mundsveir. Vi have i denne Sag havt saa megen Belvillie og saa liden virkelig Handling, at det er godt engang at finde et Middel til at sætte denne Belvillie paa Prove. — Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te District (David) har allerede af den høitærede Finantsminister hørt, at der dog vist i hans Opfattelsesmaade var Noget, som ikke var fuldkommen rigtigt; jeg troer, at, naar han yderligere vil tage i Betragtning, hvorledes Forholdet i det Hele stiller sig, vil han end mere komme til at dele vore Ansuelser. Det ærede Medlem veed bedre end jeg, at alle uopsigelige Capitaler egentlig kun repræsenteres ved den Indtægt, de give. Det kan ikke nytte mig Noget, at jeg veed, at der staaer i et Gjaldsbeviis, som jeg kun kan realisere paa Markedet, saa og saa mange Abd. i Capital, det dreier sig for mig kun om, hvormange Indtægter jeg har deraf og dernæst hvorledes, i Forhold til denne aarlige Indtægt, Capitalen kan bringes ud som Handelsvare. Hvad nu Fæstevæsenet angaaer, saa just ved den Omstændighed, at vedkommende Eier ikke er Herre over at høre denne qvast Forpagtningcontract — denne Contract, som bestaaer mellem Forpagter og Eier, mellem Leier og Eier — jeg siger, just ved denne Omstændighed, der ved et dobbelt Giftermaal eller tredobbelt Giftermaal kan komme til at udstrække sig i en meget lang Tid, just derved faaer den omhandlede Capital ikke ringe Lighed med alle andre Arter uopsigelige Capitaler, som hovedsagelig repræsenteres ved en Indtægt. Naar jeg altsaa vil spørge, til hvilken Pris bør jeg fornøstigtvis og billigtvis sælge denne Art Capital, saa er det for det Beløb, som den giver i Indtægt, eller kan forudsættes at kunne give i Indtægt for længere Tid. Hele Betragtningmaaden gaaer ud paa at finde, ikke hvad det vilde være i en imaginair Capital, som jeg ikke kan skaffe tilveie, som jeg ikke har Dispositionsret over, men hvad det er værd i den Indtægt, jeg kan skaffe tilveie enten derved, at der snart vil være en Omsætning, som giver forøget Indtægt, eller derved, at jeg om længere Tid kan vente den forøget. Saasnart jeg har bragt det ind i Calculen, saasnart jeg har bragt det ind under Bereg-